

SUOMEN SOTATIETEELLISEN SEURAN JULKAISUTOIMINNASTA

Sotilasalan tutkimuksesta on huomattava osa salaista tai sellaiseksi luokiteltavaa. Tämän lisäksi se on valtaosaltaan puolustusvoimien ajankohtaisiin kehittämiskysymyksiin kiinteästi kytkettyä tavoitetutkimusta. Sotatieteellinen tutkimus niin meillä kuin muuallakin tapahtuu pääasiassa eri virkaportaissa, eri esikuntatasoilla ja suljettujen ovien takana. Niinpä tutkimustulokset siis päätyvät vain tiettyjen henkilöiden tietouteen.

Mutta sotatieteiden alaan kuuluvaa tutkimusta toki suoritetaan myös vapaaehtoisesti, sillä tutkijamieleen kuuluu useinkin pyrkimys itsenäisyyteen tutkimuksessa ja halu toteuttaa itseään myös julkisuudessa. Onhan julkinen rakentava kritiikki eräs henkisen työn kiihoke. Kun puhutaan yleisesikuntaupseerien vapaaehtoisesta tutkimustyöstä on todettava, että varsin usein se saattaa pohjautua virkatyöhön syntyen siten tavallaan sen sivutuotteena, mutta ei kuitenkaan virkatyötä täysimääräisesti hyväksikäyttäen eikä sen plagiaattina. Kuitenkin sellaisia foorumeita, joilla upseeri voi saada julki suorittamiaan tutkimuksia, on maassamme ollut valitettavan vähän. Näin on erityisesti silloin, kun kyseessä on puhdas sotilaallinen tutkimus, jolla ei ole yhtymäkohtia siviilitutkimukseen. Sen sijaan kansainvälisen politiikan, strategian ja sen menetelmien tutkimuksen, sotahistorian ja eräiden muiden alojen tutkimukselle löytyy julkaisukanavia.

Suomen Sotatieteellinen Seura aloitti julkaisutoimintansa aikanaan juuri siksi, että upseerien hengen tuotteille ei ollut julkisuudessa tarvittavia kanavia. Oma julkaisusarja ei kuitenkaan ajan oloon enää riittänyt, koska 1920-luvun lopulla ja seuraavan vuosikymmenen alussa oman Sotakorkeakoulun suorittaneet yleisesikuntaupseerit ryhtyivät tutkimaan operaatiotaitoamme, taktiikkaamme ja sotavarustustamme varsin kriittisesti. Tämän vuoksi katsottiin tarpeelliseksi aloittaa oman vuosikirjan julkaiseminen. Kirja sai osuvan nimen TIEDE JA ASE. Nyt oli olemassa foorumi, jolla nuoret puolustusvoimiamme kehittämään kykenevät yleisesikuntaupseerit saivat halutessaan mielipiteensä ja ajatuksensa julki. On luonnollista, että noissa oloissa ennen talvisotaa pohdittiin erityisesti taktillisia kysymyksiä. Varsinkin puolustustaistelu näyttää olleen tarkastelun kohteena.

Tarkastellaanpa hieman tarkemmin TIEDE JA ASE -vuosikirjassa julkaistuja tutkimuksia. Vuosikirjan vajaan 400 tutkimuksen tai tieteellisen artikkelin joukossa esiintyy aiheita varsin tasapuolisesti koko tutkimuskentän alueelta. Kuitenkin tietty kehitystrendi on olemassa: yleisten turvallisuuspoliittisten ja strategian aiheiden määrä on kasvanut ja sotahistorian jopa korostettu osuus on vähitellen ollut laskemaan päin. Molemmat piirteet ovat perusteltavissa. Sen sijaan on vaikeammin perusteltavissa operatiivisten ja taktillisten tarkastelujen suhteellinen niukkuus, jossa ehkä nyt kuitenkin on nähtävissä kasvua. Kuitenkin juuri tässä on vapaan sotatieteellisen tutkimuksen Akilleen kantapää. Tuntuisi siltä, että suomalaisen sotatieteellisen tutkimuksen tulisi nimenomaan tähdätä omiin olosuhteisiimme perustuvan taktiikan ja operaatiotaidon — ”suomalaisen sodan doktriinin” — tutkimukseen ja kehittämiseen. Ei ri-

tä se, että taktillinen tutkimus ennen sotiamme oli vuosikirjan sivuilla varsin vilkasta ja että suomalainen — suomalaisten yleisesikuntaupseerien kehittämä — taktiikka osoittautui tulikokeessaan varsin onnistuneeksi. Kun tiedämme teknillisen kehityksen saavuttaman korkean tason, odottaisi taktiikan ja tekniikan tutkimuksen, niiden vuorovaikutuksen ja mahdollisen toisistaan riippuvuuden merkityksen taistelukentällä kiinnostavan nuoria eteenpäin katsovia tutkijajupseereita ja innostavan heitä ennakkoluulottomaan ja kriittiseen tutkimukseen, myös virkatyön ulkopuolella. Selitykseksi tutkimuksen niukkuuteen ei riitä virkatyön vaatima entistä suurempi energiapanos, salattavuusnäkökohdat tai ajan puute. Eikä myöskään osallistuminen yhteiskunnan muihin rientoihin. Kysymys saattaa olla ennenkaikkea asenteista: onko siitä minulle mitään hyötyä, tai kun et tee mitään et tee virheitäkään.

Kuten edellä on jo tullut tavallaan ilmi, on meikäläinen sotatieteellinen tutkimus ohjattua tai vapaaehtoista tutkimusta. Ohjattua tutkimusta suoritetaan virkatyönä ja vapaata tutkimusta sen ulkopuolella. Suomen Sotatieteellinen Seuran puitteissa luonnollisesti harrastetaan viimeksi mainittua. Seuran tutkimusaiheet ovat yleensä olleet jäsenten itsensä vapaasti valittavissa, joskin seura on on pyrkinyt eri tutkimusaiheita jäsenistölle ehdottaessaan suuntaamaan vapaatakin tutkimusta puolustusvoimiemme kehittämisen kannalta ajankohtaisiin tai tärkeisiin, mutta jostain syystä liian vähälle huomiolle jääneisiin, ehkä avoimiin kysymyksiin. Seuran nimissä — sen jäsenten — tutkimus on kuitenkin laskettava vapaavalintaiseen tutkimuskategoriaan kuuluvaksi. Sellaisena sen on havaittu olennaisesti täydentävän ohjattua virkatutkimusta ja myös kulkevan samoilla linjoilla, koskapa asianomaiset tutkijat ovat yleensä samanlaatuisissa tehtävissä virkapaikoillaan ja koskapa ajankohtaiset kysymykset vaistotaan tärkeiksi myös vapaassa tutkimuksessa. Tutkimuksen olemukseen kuuluva henkinen vapaus saa toteutua tällä tavoin puolustusvoimiemme piirissä sen hyväksi.

Suomen Sotatieteellisen Seuran intresseissä ei ole tutkimus pelkästään sen itsensä vuoksi. Tärkeintä on vapaa puolustusvoimiamme hyödyttävä tutkimus, sellainen tutkimus, joka antaa julkisuudessa kuvan puolustustutkimuksemme tasosta. Jos se on laadukasta ja tieteelliset kriteerit kestävää, on syytä olettaa myös virkatutkimuksen olevan pätevien tutkijajoukkojen hallussa. Seuran julkaisutoiminta on siis ainakin osittain vastuussa siitä, millaista arvonantoa puolustusvoimien tutkimustoiminta ja puolustusvoimien tutkijat saavat osakseen kriittisissä siviilitutkijapiireissä. Tutkimuksen laatu ja taso ja tietenkin sen sisältö merkitsevät paljon, sillä siviiliapiireissä yhä vieläkin elää sitkeästi käsitys, että puolustusvoimat on puhtaasti väkivallan eikä suinkaan maanpuolustusta — laajasti käsitettynä — palvelevan hengenviljelyn tyyssija. Tässä korostuu Seuran julkaisutoiminnan virheellisiä käsityksiä oikova merkitys. Juuri tämän vuoksi Seura on antanut TIEDE JA ASE -vuosijulkaisun sivuja runsaasti myös puolustusvoimien ulkopuolisten tutkijojen tutkimuksille. Tämä sopii puolustustutkimuksen julkisivun kuvaan, sillä onhan turvallisuuspoliittinen sekä viime sotiimme kohdistuva tutkimus vallannut nimenomaan viime ja tällä vuosikymmenellä lisää alaa siviilitutkijoiden piirissä. Ilman kehua on todettava, että myös siviilitutkijat arvostavat sekä upseerit että vuosijulkaisumme erittäin korkealle mitä tulee siinä julkaistujen tutkimusten ja artikkeleiden tasoon.

Seuran omassa julkaisusarjassa on tähän mennessä ilmestynyt jo 12 erillistä tutkimusta. Tänä syksynä ilmestyy sarjan 13. tutkimus, joka käsittelee IV Armeijakunnan sotatoimia talvisodassa. Seura itse ei sarjaa kustanna, vaan sen tekee jokin tunnettu

kustantaja. Kaikki siinä julkaistut tutkimukset ovat olleet samalla Seuran stipenditöitä. Tutkimukset ovat olleet siksi laajoja ja spesifioituja, ettei niitä ole voitu sijoittaa TIEDE JA ASE -julkaisuun. Valtaosaltaan ne liittyvät sotahistoriaan ja sen tutkimukseen, sillä on luonnollista, että juuri tältä alalta on saatavissa laajahkoja sekä mitat täyttäviä mutta myös suurta yleisöä kiinnostavia tutkimusaiheita.

On tietysti selvää, että tutkimus vaatii ajan lisäksi myös varoja. Moni hyväkin idea on saattanut jäädä idea-asteelle, kun ei ole ollut taloudellisia mahdollisuuksia idean kehittäneeksi tutkimukseksi. Tutkimusharrastuksessa on ollut lievää aaltoilua kuten kaikessa elämässä. Seura on pyrkinyt tarjoamaan jäsenilleen vapaan tutkimuskentän ja on voinut omalta osaltaan olla mukana tukemassa ja edistämässä maamme puolustusvalmiuden kehittämistä. Tulevaisuudessakin Seura pyrkii edistämään jäsentensä — erityisesti nuorten ja aktiivisten yleisesikuntaupseerien — tutkijatyötä ja toivon mukaan myös tutkijakehitystä. Onneksi Seuralla on takanaan tukijoita, jotka panoksellaan ovat edesauttaneet — ja tekevät sitä edelleenkin — vapaan sotatieteellisen tutkimuksen suorittamista. Seura onkin voinut myöntää tutkijoille apurahoja edes osittain korvaamaan tutkimukseen käytettyä aikaa ja työ määrää. On luonnollista, että Seuran mahdollisuudet ovat kuitenkin rajoitetut taloudellisessa suhteessa. Olisiko liian rohkeaa olettaa, että aineellinen tuki on sittenkin tutkijalle toisarvoista; ammatillinen arvostaminen ja tutkijantyön tunnustaminen ovat sittenkin tekijänsä henkiset kannustimet. Seura toivookin, että aktiivinen tutkimustyö arvostettaisiin myös puolustusvoimien omassa piirissä entistä paremmin, myös sotilaan virkauralla.

Edellä esitetyn konkretisoimiseksi on tämän selostuksen loppuun sijoitettu Seuran julkaisusarjassa ilmestyneet tutkimukset sekä TIEDE JA ASE -vuosikirjojen 1—42 sisällysluettelo. Sitä selailemalla lukijalla on tilaisuus tutustua Seuran jäsenten sotatieteelliseen tuotantoon 1930-luvulta tähän päivään. Se antaa myös kuvan niistä trendeistä, mitä tutkimuksen osalta on Seuran julkaisutoiminnassa havaittavissa.

SUOMEN SOTATIETEELLISEN SEURAN JULKAISUJA -SARJASSA ON TÄHÄN MENNESSÄ JULKAISTU SEURAAVAT TUTKIMUKSET:

- N:o 1. J O H a n n u l a : Clausewitz sotateoreetikkona, Valtioneuvoston Kirjapaino, Helsinki 1927 (loppuunmyyty).
- N:o 2. T V V i l j a n e n : Saksalaisten Saarenmaan retki 1917, Kustannus Oy Otava, Helsinki 1927 (loppuunmyyty).
- N:o 3. U J T u r t o l a : Touko-kesäkuun hyökkäys 1918, Kustannus Oy Otava, Helsinki 1928 (loppuunmyyty).
- N:o 4. K A I n k a l a : Gallipoli, Kustannus Oy Otava, Helsinki 1929 (loppuunmyyty).
- N:o 5. J O H a n n u l a : Napuen taistelu, Kustannus Oy Otava, Helsinki 1929 (loppuunmyyty).
- N:o 6. V A M K a r i k o s k i : Ruotsi-Suomen sotilaspoliittinen ja strateginen asema vuoteen 1700, Kustannus Oy Otava, Helsinki 1930 (loppuunmyyty).
- N:o 7. J O H a n n u l a : Itä-armeijan operaatioiden suunnittelu ja johto v. 1918, Kustannus Oy Otava, Helsinki 1932 (loppuunmyyty).

- N:o 8. **O S i p p o n e n — M S u h o n e n** : Talvisodan komppanian- ja patte-
ripäälliköt, Werner Söderström Oy, Porvoo 1963 (loppuunmyyty).
- N:o 9. **S L ä n s m a n** : Kuljetukset ja kuljetusten johtaminen Suomen Sodassa
1941—1944, Suomen Sotatieteellinen Seura, Mikkeli 1969 (loppuunmyyty).
- N:o 10. **H e l g e S e p p ä l ä** : Neuvostopartisaanit toisessa maailmansodassa,
Werner Söderström Oy, Porvoo 1971 (loppuunmyyty).
- N:o 11. **H a n n u S ä r k i ö — G u s t a v H ä g g l u n d** : Mitä tapahtuu
jos . . . Fennoskandian sotilaspoliittinen asema, Kirjayhtymä, Tampere
1975.
- N:o 12. **R e i n o A r i m o** : Suomen linnoittamisen historia 1918—1944, Kustan-
nus Oy Otava, Keuruu 1981.

TIEDE JA ASE-VUOSIJULKAISUJEN N:o 1—42 SISÄLTÖ:

N:o 1/1933

1. **J O H a n n u l a** : Sotamarsalkan arvo Ruotsi-Suomessa ja itsenäisen Suomen
ensimmäinen sotamarsalkka Kaarle Kustaa Mannerheim.
2. **Y W S o u r a n d e r** : Vapaus sodan punainen armeija sodankäyntivälineenä.
3. **K J u l e n i u s** : Tulevaisuuden tykistö.
4. **M K S t e w e n** : Jalkaväkijoukon konekiväärikomppanian organisaatio
ja taktillinen käyttö.
5. **M a r t t i T e r ä** : Kenttäarmeijamme jalkaväkiaseistus.
6. **T V V i l j a n e n** : Yleissotatieteellisiä huomioita.
7. **N S a r i o** : Rannikotykistön asemasta ja tehtävästä maanpuolustuksessa.

N:o 2/1934

1. **E H a n e l l** : Sotakorkeakoulu 10-vuotias.
2. **J K i v i k a r i** : Punaisten voimien offensiivinen sodankäynti Suomen vapaus-
sodassa.
3. **K S a v o n i u s** : Armeijamme omaperäiseksi.
4. **Y J ä r v i n e n** : Puolustuslohkojen leveydet meikäläisillä yksiköillä ja yhty-
millä.
5. **A S n e l l m a n** : Ilmapuolustuskysymyksen selvittelyä.
6. **Y H a a h t i** : Sotatarviketeollisuuden liikekannallepanon valmistelutyöt Sak-
sassa ennen maailmansotaa.

N:o 3/1935

1. **M a r t t i H a a v i o** : Sota ja suomalainen kansanrunous.
2. **V N i h t i l ä** : Puolustuksemme järjestelyn ja suorituksen tarkoituksenmukai-
suus.
3. **A O V i i t a n e n** : Puna-armeijan tykistö ja sen taisteluohejesääntö vertailun
valossa.

4. Einar W Juva: Suomen puolustus 1721—1808.
5. N Sario: Suomen puolueettomuuden mahdollisuus ja puolueettomuuden turvaamistoimenpiteet vieraiden valtojen sotiessa Itämeren alueella.
6. J O Hannula: Suomen vapaustaistelu maailmansodan tapahtumasarjan vaiheena.
7. N M Oinonen: Kenttävarustus- ja tietöiden suunnitteleminen ja johtaminen divisioonassa, huomioon ottaen nykyisen esikunnan vahvuudet ja työnjaon.
8. L Sauramo: Komentosuhteiden järjestely maavoimien joukko-osastojen tai yhtymien joutuessa toimimaan rannikkolohkon alueella.
9. J Raha: Saattolaivoista ja niiden kehityksestä.
10. Y A Haah: Ase- ja ampumatarviketeollisuuden liikekannallepano Saksassa maailmansodan alussa.
11. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran toimihenkilöt 1935—36.

N:o 4/1936

1. H J Raatikainen: Taktiikka Suomen vapaussodassa.
2. O B onsdorff: Hävitystyöt taistelukeinoina ja niiden taktillinen käyttö.
3. E e r o O e r k k o: Kemiallisesta puolustusteollisuudesta.
4. G v. S ch o u l t z: Maasota Itä-Aasiasta? Geostrateginen yleiskatsaus.
5. T R a a t i k a i n e n, E A h l f o r s ja M T e r ä: Hyökkäysvaunutorjunta tulella. Teknilliset perusedellytykset.
6. O l a v i H u h t a l a: Propaganda, aikamme uusi sodankäyntiväline.
7. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran toimihenkilöt 1936—1937.

N:o 5/1937

1. P J o k i p a l t i o: Itäarmeijan tykistö ja sen toiminta Viipurin operaatiossa vuonna 1918.
2. Y A J ä r v i n e n: Jalkaväen raskas aseistus, sen tarve ja sijoitus organisaatioomme.
3. L J S a u r a m o: Ahvenanmaan sotilaallinen ja sotilaspoliittinen merkitys.
4. M a r t t i T e r ä: Tulen teho — taktiikka — asetekniikka.
5. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran toimihenkilöt 1937—1938.

N:o 6/1938

1. S E A T u o m p o: Poliittisen ja sotilaallisen johdon väliset suhteet Suomen vapaussodassa valkoisten puolella.
2. V O i n o n e n: Viivytystaistelu.
3. E W K u k k o n e n: Itäarmeijan huolto Viipurin operaatiossa v 1918.
4. A V V a n s é n: Puolustuksen järjestely ja kenttävarustustöiden yleiset periaatteet venäläisten ohjesääntöjen valossa.
5. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran toimihenkilöt 1938—1939.
6. Kilpailujulistus.

N:o 7/1949

1. E H e i n r i c h s : Lukijalle.
2. K A T a p o l a : Puhe SKK:lle sen 25-v juhlassa.
3. V K o p p i n e n : Jalkaväkirykmentin organisaatio sotakokemustemme valossa tarkasteltuna.
4. E Å k e r m a n : Panssariaseen organisaatiosta ja taktiikasta.
5. A B r e m e r : Yleistietoa atomipommista.
6. K J M a l m b o r g : Radioaktiivisten aineiden sotilaallisesta merkityksestä.
7. L K a j e : Ballistisen tuulen virheellisyydestä.
8. N S i m o j o k i : Taisteluvälineistömme voiteluaineet ja nesteet.
9. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran toimihenkilöt 1948—1949.

N:o 8/1950

1. E H e i n r i c h s : Lukijalle.
2. Y A J ä r v i n e n : Yleissotatieteellinen katsaus vuosien 1949 ja 1950 vaihteessa.
3. E R o s c h i e r : Toisen maailmansodan kokemuksia kenttätykistön käytöstä hyökkäyksessä.
4. K J M i k o l a : Strategia toisessa maailmansodassa.
5. V K o p p i n e n : Vesistöhyökkäyksistä ja niiden torjunnasta.
6. U V R a u a n h e i m o : Venäläiset joukot Suomessa maailmansodan 1914—1918 aikana; niiden yleisryhmitykset ja toimintasuunnitelmat.
7. O S e e v e : Tämän hetken atakkilentokoneet.
8. N S i m o j o k i : Nykytyyppisen ilmatorjuntatykistön ajankohtaista arviointia.
9. J K i v i s t ö : Rannikkojoukkojen kehityksestä.
10. M V i r v a : Puolustuslaitos ammattiopetuksen antajana.
11. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran toimihenkilöt 1949—1950.

N:o 9/1951

1. E H e i n r i c h s : Suomen Marsalkka-Mannerheim.
2. H R o o s : Kuljetusprobleema valtakunnallisena kysymyksenä sodan ja rauhan aikana.
3. S S i m e l i u s : Näkökohtia prikaatin ja prikaateista muodostetun armeijakunnan johtamisesta.
4. T S a u k k o n e n : Ajatuksia linnoittamisesta.
5. B W K o n t i o p ä ä : Toisen maailmansodan vastarintaliikkeistä ja niistä tehtävistä johtopäätöksistä.
6. J P i r h o n e n : Välimeren piirin sotatoimet toisessa maailmansodassa meri-strategiselta kannalta tarkasteltuna.
7. O l a v i H a i k a l a : Laivaston maa-ammunnat toisen maailmansodan valossa.

8. R J Turkki: Lentoaseen käyttöajatuksen kehittyminen Euroopassa maailmansotien välisenä aikana vv 1919—1939.
9. M Frick: Nykyaikaisen panssarivaunun suunnitteluun ja rakenteeseen vaikuttavat teknillis-taktilliset tekijät.
10. T E Kallio: Suuntaviivoja nykyaikaisen jalkaväen aseistuksen kehityksessä.
11. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran toimihenkilöt 1950—1951.

N:o 10/1952

1. L Sauramo: Alueellisen puolustuksen periaatteista.
2. E W Kukkonen: Hugo Salmela, punaisten pohjoisen rintaman ylipäällikkö v 1918.
3. R Arimo: Atomipommin vaikutus ja suojautuminen sitä vastaan.
4. Eino Hirva: Kaukorakettien käytöstä hyökkäykseen ja niiden torjunnasta toisen maailmansodan aikana sekä sodan jälkeisen kehityksen tarkastelua.
5. R J Turkki: Lentojoukkojen käyttöperiaatteet toisessa maailmansodassa Euroopan sotaanäyttämöillä.
6. Reino Hirva: Tykistöisten aseiden ja erityisesti kenttätykistön osuudesta taistelujen tuloksiin sekä raskaan tulen aineellisesta ja moraalisesta vaikutuksesta viimeksi käydyissä sodissamme.
7. G Gustafsson: Moottoroidun tykistön käyttömahdollisuudet rannikoillamme.
8. T E Kallio: Ontelohanoksen räjähdysvaikutus.
9. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran toimihenkilöt 1951—1952.
10. Aikaisempien Tiede ja Ase-julkaisujen sisällysluettelo.

N:o 11/1953

1. U Poppius: Tykistönkenraali V P Nenonen 70-vuotias.
2. A Pönkänen: Vaikean ratkaisun periaate.
3. T Saukkonen: Sotilaspsykologian tavoitteista ja mahdollisuuksista.
4. K J Mikola: Strateginen defensiivi Suomen sodassa 1941—1945.
5. M Haaksalo: Korean maasodan taktillisia kokemuksia.
6. R Pajari: Piirteitä sotilaslentotoiminnan viimeaikaisesta kehityksestä.
7. E Hirva: Katsaus ohjattavien rakettien ominaisuuksiin, käyttömahdollisuuksiin ja käyttötapoihin.
8. V Tiainen, M Hämälä, J Kämäri, L Sutela, E Pyyry ja A Salmio: Pioneeriasealajissa sodan jälkeen tapahtuneen kehityksen suuntaviivat.
9. O Aro: Viesti- ja vahvavirta-alan viimeaikaisia kehityspiirteitä.
10. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran kunnia- ja kutsujäsenet sekä Suomen Sotatieteellisen Seuran toimihenkilöt 1952—1953.
11. Aikaisempien Tiede ja Ase-julkaisujen sisällysluettelo.

N:o 12/1954

1. K J M i k o l a : Suomen Sotatieteellisen Seuran 25-vuotistaival.
2. L K V ä l i m a a : Operatiivinen — taktillinen. Teoreettinen tutkielma.
3. V T e r v a s m ä k i : Puolustusvoimat Suomen valtiokoneiston osana.
4. A K o m u l a i n e n : Tonnistokysymys toisessa maailmansodassa ja sen vaikutus eri sotänäyttämöiden keskinäiseen asemaan.
5. M F r i c k : Piirteitä panssarijoukkojen organisaation ja käyttötapojen kehityksestä toisen maailmansodan aikana. Suuntaviivoja tulevasta kehityksestä.
6. K H u u h k a : Ilmatorjuntakaluston viimeaikaiset teknilliset parannukset ja niiden vaikutus ilmatorjuntatykistön tehoon.
7. O S a a r i : Ampumasuunnasta riippumattomien lentoradankorjausten lineaarisena suorittamisen mahdollisuudet kranaatinheitteittäessä.
8. V T i a i n e n : Pioneeritoimintamme koneellistamismahdollisuuksien tarkastelua.
9. J J ä r v e n t a u s : Yleissotatieteellinen katsaus vuosien 1953—54 vaihteessa.
10. K K i l l i n e n : Katsaus meritaktiikan ja -strategian viimeisimpään kehitykseen.
11. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran kunnia- ja kutsujäsenet sekä Suomen Sotatieteellisen Seuran toimihenkilöt 1953—1954.
12. Aikaisempien Tiede ja Ase julkaisujen sisällysluettelo.

N:o 13/1955

1. Jalkaväenkenraali A E H e i n r i c h s
2. P J u n t t i l a : Eräitä näkökohtia taistelutehon laskemiseen vaikuttaneista tekijöistä sodan 1941—44 aikana.
3. M F r i c k : Ajatuksia panssarintorjunnasta ja nykyhetken mahdollisuuksistamme.
4. L H e i n r i c h s : Saksan idänhyökkäyksen ehtyminen v 1941.
5. A S a l o v a a r a : Saksan kenttäarmeijan huollon ja täydennyskuljetusten pääpiirteinen järjestely toisessa maailmansodassa. Havainnot organisaatiosta ja kuljetusten suorituksesta pääsotänäyttämöillä.
6. R T u r k k i : Ilmanherruus ja sen vaikutus pienten maiden puolustusvoimien käyttömahdollisuuksiin.
7. L K a j e : Kenttätykistön ammunnan tarkkuudesta.
8. T K a l l i o : Matemaattisen tilastotieteen sovellutusmahdollisuuksista ballistisissa tutkimuksissa.
9. V j a L S u t e l a : Miinat ja miinoitteet osumatodennäköisyslaskelmien valossa.
10. M N y s t e n : Laivatykistön tulenjohtolaitteiden viimeaikainen kehitys.
11. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran kunnia- ja kutsujäsenet sekä Suomen Sotatieteellisen Seuran toimihenkilöt 1954—1955
12. Aikaisempien Tiede ja Ase -julkaisujen sisällysluettelo.

N:o 14/1956

1. **A P ö n k ä n e n** : Maanpuolustus ja upseerit.
2. **L K V ä l i m a a** : Vetäytymisoperaatio.
3. **A A S i h v o** : Jalkaväkemme henkilöstölle asetettavista lukumääräisistä ja laadullisista vaatimuksista sen sodan ajan organisaatioissa.
4. **U M i e l o n e n** : Ylijohdon ja yhtymän tykistö toisessa maailmansodassa sekä ylijohdon tykistölle kuuluvat tehtävät ja käyttötavat meillä.
5. **M H y v ä r i n e n** : Suluttamisen merkitys oloissamme tarkasteltuna Karjalan kannaksen ja Pohjois-Suomen taistelujen taustaa vasten.
6. **A S a l o v a a r a** : Hevosien merkitys yleisen liikkuvuus- ja kuljetusprobleemin ratkaisussa nykyisen organisaatiomme puitteissa.
7. **Reino N y k ä n e n** : Taktillisten ilmavoimien toiminta maavoimia vastaan erityisesti rynnäköhyökkäyksiä silmällä pitäen.
8. **S W i k b e r g** : Torpedoaseen kehityksen ja käyttöperiaatteen yleiset suunta-
viivat.
9. **P M y y r y l ä i n e n**, **O i v a K A r o** ja **R K u r k e l a** : Vuosikatsaus viestialaan.
10. **O i v a K A r o** : Katsaus tutkateknillisen tiedustelun ja häirinnän sekä näiden torjuntatoimenpiteiden menetelmiin ja kehitykseen.
11. **SUOMEN Sotatieteellisen Seuran kunniajäsenet, kutsujäsenet ja Suomen Sotatieteellisen Seuran toimihenkilöt 1955—1956.**
12. **Aikaisempien Tiede ja Ase -julkaisujen sisällysluettelo.**

N:o 15/1957

1. **Suomen Sotatieteellinen Seura ry 30-vuotias.**
2. **U P o p p i u s** : Puhe seuran 30-vuotisjuhlakokouksessa.
3. **T V V i l j a n e n** : Sotatieteellisen työn merkitys Suomessa.
4. **J a a k k o V a l t a n e n** : Maanpuolustushenki — totaalisen sodan tärkeä ase.
5. **H S R u s a m a** : Korkeimman maanpuolustusopetuksen päämäärät sekä tarve, mahdollisuudet ja järjestely meillä.
6. **K O L e i n o n e n**, **O E Y l i r i s k u** ja **E P o r o i l a** : Ydinräjähteiden ja muiden uusimpien taisteluvälineiden vaikutus maavoimien toimintaan olosuhteissamme.
7. **E l j a s - V e l i S o v i j ä r v i** : Suomen puolustuskyky ja erityisesti taistelujoukkojen tila maaliskuussa v 1940.
8. **K R u u s u v u o r i** : Laivastomme yleisvoimien tarve, laatu ja organisaatio.
9. **E P e u r a** : Katsaus raketti- ja ohjusalan viimeaikaiseen kehitykseen.
10. **N i i l o A A S i m o j o k i** ja **K J M a l m b o r g** : Ilmamaalin ampumapillistä tarkastelua nykyhetkellä.
11. **T E K a l l i o** : Tykistön massatulen tehon tilastolliset laskemisperusteet tuliskuittain arvioituina.
12. **SUOMEN Sotatieteellisen Seuran kunniajäsenet, kutsujäsenet sekä Suomen Sotatieteellisen Seuran toimihenkilöt 1956—1957.**

N:o 16/1958

1. L K a j e : Johtaminen ja operaatioanalyysi.
  2. O s m o O i t t i n e n : Eräitä teollisuutemme kehityspiirteitä ja siihen liittyviä puolustusvalmiusnäkökohtia.
  3. J a a k k o V a l t a n e n : Jäämeren rannikon sotatoimet toisen maailmansodan aikana.
  4. Y K e i n o n e n : Yleiskatsaus ydintaisteluvälineiden nykyiseen kehitysvaiheeseen.
  5. S W i k b e r g : Torpedoaseen käyttömahdollisuuksista taktillistekniseltä kannalta tarkasteltuna.
  6. P a a v o A V i i r i : Joukkojemme ilmatorjunnasta.
  7. L T V i l k k o : Saksalaisten hyökkäys Ardenneille joulukuussa v 1944.
  8. Toimintakautena 1957—1958 palkitut tutkimustyöt.
  9. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran kunniajäsenet, kutsujäsenet sekä Suomen Sotatieteellisen Seuran toimihenkilöt.
10. Aikaisempien Tiede ja Ase -julkaisujen sisällysluettelo.

N:o 17/1959

1. A J u n t t i l a : Puolustustaloudellista suunnittelutyötä.
2. E V J ä r v i l e h t o : Nykyaikaiset pienikaliiperiset aseet jalkaväen iskuportaaseina ja niiden vaikutus iskuportaaseen taisteluun.
3. P L e h t o n e n : Nykyaikaiset panssarivaunut.
4. I K T i a i n e n : Karhumäen operaatio v 1941.
5. E K a n n i n e n : Eräitä havaintoja Ranskan ylimmän johdon tiedustelupalvelun järjestelystä sekä sen Saksasta saamien tietojen hyväksikäytöstä ja vaikutuksesta sotilaallisiin ratkaisuihin.
6. V K o s o n e n : Ylijohdon toimintamahdollisuudet viestitoiminnan kannalta.
7. K H u u h k a : Heräte-, aika- ja iskusytytin.
8. Toimintakautena 1958—1959 palkitut tutkimustyöt.
9. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran kunniajäsenet, kutsujäsenet sekä toimihenkilöt.

N:o 18/1960

1. K A T a p o l a : Jalkaväenkenraali A E Heinrichs 70-vuotias.
2. U P o p p i u s : Tykistönkenraali V P Nenonen.
3. K L O e s c h : Talvisotaa edeltäneet neuvottelut Moskovassa ja Suomen puolustusvalmius.
4. A S a v o l a i n e n : Voimien suuntaaminen ja käyttö IV AK:n hyökkäyksessä v 1941.
5. A S a v u n e n : Sissisota, sen edellytykset ja mahdollisuudet.
6. G Ö h m a n : Nykyaikaisten taisteluvälineiden ("joukkotuhoaseiden") suojausasettamien vaatimukset sekä taisteluainesuojelun suoritus eri taistelulajeissa.

7. T M a t a l a : Sota-ajan talouselämän johtaminen toisen maailmansodan kokemusten valossa.
8. K M i e t t i n e n : Rannikkotyökistön teknillinen kehitys toisen maailmansodan jälkeen.
9. O i v a K a r o : Television nykyinen kehitysvaihe ja sen sotilaalliset käyttömahdollisuudet.
10. Toimikautena 1959—1960 palkitut tutkimustyöt.
SUOMEN Sotatieteellisen Seuran kunniajäsenet, kutsujäsenet, neuvottelukunta sekä toimihenkilöt.
11. Aikaisempien Tiede ja Ase -julkaisujen sisällysluettelo.

N:o 19/1961

1. L G r a n d e l l : Eräitä viime sotiemme ja niitä edeltäneeltä ajalta saatuja sotataloudellisia kokemuksia.
2. L K o h o : Miten maanpuolustuksellista suhdetoimintaa olisi maassamme hoidettava rauhan aikana.
3. E e r o E r ä s a a r i : Prikaatimme liikkuvuudesta.
4. L K a j e : Peliteoria johtajan apuna.
5. M R a u t o n e n : Panssarintorjunta kenttätukikistön epäsuorin ammunnoin.
6. N i i l o A A S i m o j o k i : Ilmatorjunnan aktioaseistuksesta nykyhetkellä.
7. E i n o H i r v a : Katsaus toisen maailmansodan ilmapuolustukseen.
8. P M y y r y l ä i n e n : Katsaus viestialan teknilliseen kehitykseen.
9. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran kunniajäsenet, kutsujäsenet, neuvottelukunta sekä toimihenkilöt.

N:o 20/1962

1. A n t t i E s k o l a : Yhteiskunnan säilyttämistä ja puolustamista koskevat arvostukset.
2. K a i S a r m a n n e : Strategiset (keskityskuljetuksiin ja suuriin ryhmitysmuutoksiin liittyvät) joukkojen siirrot viime sodissamme.
3. M O R i n t a n e n : Kenttätukikistön toiminta maahanlaskutorjunnan tukemiseksi. Keinot sen tehostamiseksi.
4. E P y y r y ja V T i a i n e n : Maanpuolustuksen lujittamiseksi suoritettavan rakentamistoiminnan perusteet ja suuntaviivat.
5. L K a j e : Sotilaallisesta tilastolaskennasta.
6. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran kunniajäsenet, kutsujäsenet, neuvottelukunta sekä toimihenkilöt.
7. Aikaisempien Tiede ja Ase -julkaisujen sisällysluettelo.

N:o 21/1963

1. K V i r k k a l a : Maaston sotilasgeologisesta tulkinnasta.
2. L K a j e : Maaston korkeusvaihteluiden matemaattinen kuvaus ja sen merkitys.
3. A K o m u l a i n e n : Katsaus alusten, meritaisteluvälineiden sekä merisodankäynnin viimeaikaiseen kehitykseen.
4. M U o t i n e n : Katsaus ilmasodankäynnin viimeaikaiseen kehitykseen.
5. V L e v ä ja A S o i l a : Katsaus viestialan viimeaikaiseen kehitykseen.
6. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran kunniajäsenet, kutsujäsenet, neuvottelukunta sekä toimihenkilöt.

N:o 22/1964

1. A E h n r o o t h ja V N i h t i l ä : Uusien kunniajäsenien esittely.
2. O O l l i l a : Eräitä kokemuksia sotien aikaisesta tutkimustoiminnastamme.
3. M S a n t a v u o r i : Pienet valtiot viitteiden antajina oman ilmapuolustuksemme kehittämiseksi.
4. T M ä k e l ä : Kenttäohjesäännön edellyttämän taktiikan prikaatin organisatiolle asettamat vaatimukset.
5. L K o h o : Pintaliitäjät ja niiden sotilaallinen merkitys.
6. M K u m p u l a : Järjestelmät — informaatio-ihminen. Eräistä ajankohtaisista ajattelutavoista ja menetelmistä sekä niiden sovellutuksesta maanpuolustusjärjestelmään.
7. M A l a j o k i : Tykistön tulenjohtotoiminta helikopteria käyttäen.
8. M T e r ä : Kohtalokas syksy 1940.
9. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran kunniajäsenet, kutsujäsenet, neuvottelukunta, toimihenkilöt sekä seuran säännöt.
10. Aikaisempien Tiede ja Ase -julkaisujen sisällysluettelo.

N:o 23/1965

1. R H y v ä r i n e n : Puolueettomien valtioiden turvallisuusongelma.
2. S L ä n s m a n : Tieliikenteen määrä nykyaikaisen sodan olosuhteissa sekä sen järjestelyn yleiset periaatteet armeijan ja keskijohdon yhtymien alueilla.
3. A S o i l a : Johtamistoiminnan yleisjärjestelyt ja viestitoiminta Suomen vapaussodassa v 1918.
4. P L i n n o l a : Elektronisen sodankäynnin operatiiviset ja taktilliset tavoitteet.
5. E P e u r a : Ilmatorjuntaohjusjärjestelmien nykyisestä kehitysvaiheesta.
6. A S o i l a ja R P e n t t i n e n : Katsaus viestialan viimeaikaiseen kehitykseen.
7. A L y y t i n e n : Jatkosodan taistelut neuvostoliittolaisen historianteoksen kuvaamana.
8. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran vuosikokous, kunniajäsenet, kutsujäsenet, neuvottelukunta sekä toimihenkilöt.
9. Aikaisempien Tiede ja Ase julkaisujen sisällysluettelo.

N:o 24/1966

1. **K Mikola**: Jalkaväenkenraali **A E Heinrichs**.
2. **Toimituskunta**: Uuden kunniajäsenen esittely.
3. **I Halonen**: Suurvaltojen maavoimien nykyiset hyökkäysdoktriinit ja niiden soveltuvuus oloihimme.
4. **M Terä**: Jalkaväen asejärjestelmän tutkimus ja tulivaikutuksen kokeilut Suomessa ennen Talvisotaa.
5. **M Putkiranta**: Kenttätukikistön ja kranaatinheittoimiston mittausvälineet ja menetelmät.
6. **P Jaakkola**: Ulkomailla saadut kokemukset ilma-alusten käytöstä kenttätukikistössä.
7. **P Karppinen**: Suomalaisten saksalaisille joukoille suorittamat kuljetukset Suomen sodassa 1941—45.
8. **K Pesonen**: Saksalaisten yhtymien huollon ja selustan järjestelyt Lapissa ja Pohjois-Suomessa 1941—44.
9. **SUOMEN** Sotatieteellisen Seuran vuosikokous, kunniajäsenet, kutsujäsenet, neuvottelukunta sekä toimihenkilöt.

N:o 25/1967

1. **Toimituskunta**: 40 vuotta sotatieteellistä tutkimusta.
2. **A Hallila**: Sotatieteellinen tutkimus tutkimustoiminnan kokonaiskentässä.
3. **V Suomi**: Suomen Marsalkan päiväkäsky.
4. **A Martola**: Kyproksen ongelma ja piirteitä rauhanturvajoukkojen toiminnasta saarella.
5. **A Lauri**: Ajatuksia sodankuvasta.
6. **K Mikola**: Vuosien 1940—41 saksalais-suomalaisen yhteistoiminnan muotojen ja syiden arviointeja.
7. **M Suhonen**: Armeijakunnan ja prikaatin esikuntiemme kenttäkelpoisuus.
8. **N Palmén**: Kumouksellinen sota.
9. **M Tykkä**: Kenttätukikistömme ilmatorjunnan tarve sekä reaaliset toteuttamismahdollisuudet meikäläisissä olosuhteissa.
10. **M Santavuori, A Savolainen, P Kilkki**: Suomen ratsuväen ja Hämeen Ratsurykmentin — Hämeen Ratsujääkäripataljoonan — vaiheet.
11. **SUOMEN** Sotatieteellisen Seuran 40-vuotispäivä ja vuosikokous, kunniajäsenet, neuvottelukunta sekä toimihenkilöt.

N:o 26/1968

1. **Niilo A A Simojoki**: Tekniikan kokonaiskehityksen ajankohtaista tarkastelua.
2. **J Kaarnola**: Rauhanliikkeet ja maanpuolustustyö.
3. **J K Usva**: IV AK:n puolustusvalmistelut pääasemassa ja vetäytyminen VKT-asemaan vuonna 1944.

4. **M Koskima** : Prikaatin ja ylijohdon kenttätykkikalustolle asetettavat vaatimukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet asetekniikan viimeaikaisen kehityksen kannalta tarkasteltuna.
5. **L Kaje** : Maaston kulkukelpoisuus.
6. **R Hastio** : Vesistöjen ylityskykyisten taistelujoukkojen osuus ulkovaltojen organisaatiossa ja niiden käyttömahdollisuudet oloissamme.
7. **SUOMEN Sotatieteellisen Seuran vuosikokous, kunniajäsenet, kutsujäsenet, neuvottelukunta sekä toimihenkilöt.**
8. **Aikaisempien Tiede ja Ase -julkaisujen hakemisto.**

N:o 27/1969

1. **V Marmo** : Strategisista alkuaineista.
2. **L K Välimaa** : Strategian käsite Suomen valtiopolitiikassa.
3. **E Nieminen** : Valtakunnansuunnittelun sotilaallisia näkymiä.
4. **P Kilkki** : Talvisodan suojajoukkotaistelut Karjalan kannaksella.
5. **A Koivisto** : Ilma-alusten käyttömahdollisuudet ja periaatteet merivoimiemme tukemistehtävissä.
6. **A Maunula** : Maahanlaskusotatoimi erityisesti huollon kannalta tarkasteltuna.
7. **E Puranen** : Pääteiden ja niiden suuntaisten panssariurien suluttamisesta.
8. **L Fontell, A Laakso, J Lehtonen, M Tienari** : Ampumataulukoiden laatimisen automatisointi.
9. **K Tarvainen** : Katsaus polttotaisteluaineisiin ja välineisiin sekä polttosuojeluun.
10. **SUOMEN Sotatieteellisen Seuran vuosikokous, kunniajäsenet, kutsujäsenet, neuvottelukunta sekä toimihenkilöt.**

N:o 28/1970

1. **K J Mikola** : Suomen Sotatieteellisen Seuran uusi kunniajäsen, jalkaväenkenraali **K A Tapola**.
2. **A E Martola** : Kokemuksia kolme ja puolivuotiselta YK:n joukkojen komentajakaudeltani Kyproksella.
3. **M Lappalainen** : Aseettomasta vastarinnasta.
4. **E Laatikainen** : Viipurinlahden taistelut helmi—maaliskuussa 1940.
5. **P Karvonen** : Ohjelmoitu opetus.
6. **P Saarikoski** : Aktiiviupseerien sosiaalinen tausta puolustusvoimissa 1919—1967.
7. **Jyri Paulaharju** : Tutkimustuloksia maakuvaudesta.
8. **E Itkonen** : Armeijakunnan viestiliikenteestä ja viestiyhteystarpeista sekä puhelinverkon välämitoituksen perusteista.
9. **Hannu Särkiö** : Piirteitä sotilaallisen johtamistaidon käsitteestä ja sisällöstä.

10. Pentti Iivanainen: Puolustusvoiman liikekannallepanon oikeudellinen perusta.
11. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran vuosikokous, kunniajäsenet, kutsujäsenet, neuvottelukunta sekä toimihenkilöt.

N:o 29/1971

1. Toimituskunta: Kenraaliluutnantti Harald Öhquist, Jalkaväenkenraali Kustaa Anders Tapola.
2. K J Mikola: Suomen Sotatieteellisen Seuran uusi kunniajäsen jalkaväenkenraali Jaakko Sakari Simelius.
3. Kristian Gestrin: Näkökohtia Suomen puolustuspolitiikasta.
4. Matti Lappalainen: Kansainvälisiin kriisitilanteisiin liittyvien strategioiden ja niihin perustuvien peliasetelmien hahmottamisesta eräiden esimerkkien valossa.
5. J Heinonen: Virallisten normien vastainen käyttäytyminen eräissä totaalisessa yhteisössä (tutkimus sotilasrikoksista).
6. S Wikberg: Taistelualusten kehityksen yleiset suuntaviivat.
7. V Lötjönen, M Keskitalo ja U Malinen: Jalkaväkemme kehityksestä.
8. M Koskima: Kenttätykistöemme kehityksen nykyvaihe.
9. R Penttinen: Näkökohtia kantaviestiverkon käyttömahdollisuuksista puolustusvoimien sodan ajan viestitoiminnassa.
10. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran vuosikokous, kunniajäsenet, kutsujäsenet, neuvottelukunta sekä toimihenkilöt.

N:o 30/1972

1. Jaakko Auer: Maamme energiahuolto 1970-luvulla.
2. H Särkiö: Vuoden 1948 ystävyys-, yhteistoiminta- ja avunantosopimus suomalaisissa arvioinneissa.
3. Kalevi Ruhala: Puolustussopimukset kansainvälisessä oikeudessa.
4. P Kilkki: Talvisodan pataljoonan- ja patteriston komentajat.
5. T E Kallio: Menetelmä ilmaräjähteen vaikutuksen laskemiseksi pinta-ammunnassa.
6. M Lukkari: Pioneerialan kehitysnäkymiä.
7. R Penttinen: Katsaus viestialan teleteknilliseen kehitykseen ja tämän hetken suorituskykyyn.
8. M Hyvärinen: "Johdatus operaatiotutkimukseen".
9. SUOMEN Sotatieteellisen Seuran vuosikokous, kunniajäsenet, kutsujäsenet, neuvottelukunta sekä toimihenkilöt.
10. Aikaisemmat vuosikirjat.

N:o 31/1973

1. Keijo Korhonen: Euroopan turvallisuusnäkyviä käynnissä olevien neuvottelujen valossa.
2. Juhani Suomi: Joitakin näkökohtia sosiaalidemokraattien suhtautumisesta maanpuolustukseen talvisodan edellä.
3. Vilho Lukkarinen: Ilmavoimien ja strategisten ydinaseiden vaikutus päätöksentekoon kriisitilanteessa.
4. Matti Lappalainen: Strategian tutkimuksen yleisestä problematiikasta ja metodiikasta.
5. Matti Koskimaa: Sotatekniikan kehitys 1970-luvulla.
6. Jyrki Paulaharju: Satelliittikuvaus ja sen sotilaallinen merkitys.
7. Sampo Ahto: Eräs teoria Hitlerin Neuvostoliittoon suorittaman hyökkäyksen syistä.
8. Jorma Kaarnola: Puolustusneuvosto.
9. Matti Santavuori: Ilmatorjunnan kehittymisen nykyvaiheesta.
10. Kristina Nymän: Tiede ja Ase. Aiheenmukainen sisällysluettelo vv 1933—72.
11. SUOMEN Sotatieteellinen Seura.

N:o 32/1974

1. Omistus Sotakorkeakoululle.
2. Helge Seppälä: Suomen Sotakorkeakoulu 50-vuotias.
3. Kalevi Iskanius: Pohjoismaat toisen maailmansodan jälkeisen kylmän sodan vaikutuskentässä.
4. Matti Koskimaa: Sotatekniikan vaikutus taktiikkaan.
5. Matti Lappalainen — Kalevi Ruhala: Suurvaltojen strategiset doktriinit.
6. Sampo Ahto: Saksalaisten joukkojen sopivuus sodankäyntiin Pohjois-Suomessa 1941—45.
7. Juhani Tikka: Näkymiä Suomen meristrategisesta asemasta ja merivoimiemme operatiivisista ongelmista.
8. Sakari Visa: Piirteitä meritaktiikastamme.
9. SUOMEN Sotatieteellinen Seura.

N:o 33/1975

1. K J Mikola: Seuran kymmenes kunniajäsen kenraaliluutnantti A E Martola.
2. J Suomi: Suomen ja Neuvostoliiton salaiset keskustelut ennen talvisotaa.
3. K J Mikola: Tieteellinen tutkimus puolustusvoimien piirissä.
4. U Anthoni — L Salonen — L Kalervo — T Korosuo — I Hyyppä: Teknillinen tutkimus- ja kehittämistoiminta puolustusvoimissa.

5. J H a r j u l a : Näkökohtia pienten, keskisuurten ja suurten valtioiden välisistä varustelusuhteista 1960-luvulla.
6. T H i r v o n e n : Upseeriston hallinnollinen opetus valtion henkilökuntakoulutukselle asetettujen tavoitteiden valossa tarkasteltuna.
7. J K U s v a : Talvisodan sotatoimet Pohjois-Suomessa. Operaatioalue ja taistelusuunnitelmat.
8. H N i k u n e n : Systemianalyysin soveltamismahdollisuuksia ilmavoimissamme.
9. M V i i t a s a l o : Maanpuolustuksen tieteellisen neuvottelukunnan osuus suomalaisessa puolustustutkimuksessa.
10. SUOMEN Sotatieteellinen Seura.

N:o 34/1976

1. J H a r j u l a : Suomen poliittinen kuva ulkomaisessa lehdistössä viime vuonna.
2. J K U s v a : Talvisodan sotatoimet Pohjois-Suomessa. Operatiiviset ja taktilliset kokemukset.
3. J N e v a k i v i : Ranskan Suomelle talvisodan 1939—40 aikana tarjoamasta sotilasavusta.
4. J P a u l a h a r j u : Sotilastekokuujärjestelmät.
5. P T h o m e n i u s : Ammusilmatorjunta-asejärjestelmien tehoanalyysin perusteet hankintoja suunniteltaessa.
6. J o r m a K M i e t t i n e n : Euroopassa olevat ydinaseet ja niiden merkitys.
7. J A u t t i : Reserviläisjärjestöt maanpuolustuskentässämme.
8. P T u r p e e n n i e m i : Rajavartiolaitoksen kehitysvaiheita ja piirteitä nykytilanteesta.
9. SUOMEN Sotatieteellinen Seura.

N:o 35/1977

1. K J M i k o l a : Tiede ja Ase — sotatieteellisen tutkimuksen julkisivu.
2. I i l m o l a : Operaatiotaidon ja taktiikan kehitysnäkymät 1980-luvulle.
3. M L a u e r m a : Sotahistorian tutkimuksen problematiikkaa ja metodiikkaa.
4. P R i p a t t i : Suomen sodan 1941—1945 pataljoonan ja patteriston komentajat.
5. R P e n t t i n e n : Viestitoiminnan suoritevaatimukset puolustusvoimiemme viestitaktillisten ja -teknillisten toimintamenetelmien lähtökohtana.
6. A L a p p i : Ohjusilmatorjunnan kehitykseen vaikuttaneet tekijät sekä kehitysvaiheet ja nykyiset käyttöperiaatteet.
7. T K o k k o n e n : Puolustuspoliittinen päätöksenteko ja puolustushallinto Suomessa ja eräissä muissa maissa.
8. SUOMEN Sotatieteellinen Seura.

N:o 36/1978

1. **K J M i k o l a** : Kenraaliluutnantti K L Oesch 8. 8. 1892 — 28. 3. 1978.
2. **K J M i k o l a** : Seuran uudet kunniajäsenet vara-amiraali O K o i v i s t o ja kenraaliluutnantti P I l m o l a .
3. **K J M i k o l a** : Tervehdyspuhe seuran 50-vuotisjuhlassa.
4. **P J u n t t i l a** : Tutkimuksen osuus puolustusvalmiuden kehittämisessä.
5. **E K i n n u n e n** : Maamme tiestö ja sen valtakunnalliset kehittämistarpeet.
6. **T J u n t u n e n** : Ydinaseeton Pohjola ja sen vaikutus Euroopan turvallisuuspoliittiseen tilanteeseen.
7. **H N i k u n e n** : Eräitä ilmavoimien toimintaa kuvaavia simulointimalleja.
8. **J K n u u t t i l a** : Panssariaseen ja panssarintorjunnan kehityksestä toisen maailmansodan jälkeen.
9. **H H i e t a n e n** : Ajatuksia linnoitusalan tehtäväkentästä ja alalla tapahtuvasta kehitystyöstä.
10. **P T a u r i a i n e n** : Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan osuus maanpuolustusta turvallisuuspolitiikan osana koskevassa tiedotustoiminnassa ja sen kehittämisessä.
11. **SUOMEN Sotatieteellinen Seura.**

N:o 37/1979

1. **K J M i k o l a** : Kenraaliluutnantti U P o p p i u s 25. 3. 1896 — 10. 9. 1978.
2. **P T a r j a n n e** : Tiedonvälitys yhteiskunnassamme.
3. **M R ö t s ä** : Elintarvikkeet ja energia. Saatavuus- ja riittävyysongelmia.
4. **J K n u u t t i l a** : Panssari- ja mekanisoitujen joukkojen organisaation ja käyttöperiaatteiden kehityksestä toisen maailmansodan jälkeen.
5. **P O J ä r v e n p ä ä** : SALT ja ICBM-ohjusten haavoittuvuus: Määrällisten asevalvontaneuvottelujen vaikutus strategiseen tasapainoon.
6. **A L a u r i** : Johtamiskoulutuksesta nyky-yhteiskunnassa. Vertailevaa arviointia sotilasjohtajan näkökulmasta.
7. **M V u o l e v i** : Kuvantulkinnan ja sen opettamisen välineistö ja metodiikka.
8. **V P e r n a a** : Lentoammunnan virhetekijöiden määrittämisestä.
9. **SUOMEN Sotatieteellinen Seura.**

N:o 38/1980

1. **S L i n d b l o m** : Maailmantalouden häiriöalttiudesta.
2. **O T u o m i** : Merisodan operaatiotaitoon ja taktiikkaan vaikuttavia kehityspiirteitä erityisesti Itämeren piirissä.
3. **E N i e m i n e n** — **T L ö p p ö n e n** : Humanitaarisen oikeuden säännökset sodassa.
4. **K R u u t u** : Suomen sodissa 1929—1945 ansioituneiden rintamakomentajien henkilökohtaisesta johtamistavasta saatavat opetukset.

5. M L a u e r m a : Sodanjumalan profeetta. Kreivi De Guibert sotilaskirjailijana.
6. L V i l k k o : Katsaus maamme kartoitus- ja kartastotilanteen kehittymiseen sekä puolustusvoimien kartoitusjärjestelmään.
7. M V u o l e v i : Lämpökuvauksen sotilaalliset sovellutukset.
8. K K e r k k o n e n : Sotatieteellinen kirjallisuus Suomessa.
9. SUOMEN Sotatieteellinen Seura.

N:o 39/1981

1. L S u t e l a : Euroopan turvallisuus 1980-luvulla.
2. M J a k o b s o n : Euroopan turvallisuus 1980-luvulla.
3. K B r o d i n : Säkerhetspolitisk utveckling i Norden.
4. R I s s a k a i n e n — J K a i n u l a i n e n : ATK johdon apuvälineenä — puolustushallinnon tietojenkäsittely.
5. A - I I i s a k k a l a : Näkökohtia maavoimien operaatiotaidon ja taktiikan kehittämisestä puolustusvoimien edellytykset huomioon ottaen.
6. P O J ä r v e n p ä ä : MX-asejärjestelmä: Näkökohtia Yhdysvaltain strategiasta asekehittelystä 1980-luvulla.
7. G H ä g g l u n d : Parlamentaariset puolustuskomiteat.
8. M J u l k u n e n : Perinteet ja realismi. Suomen puolustusvoimat saksalaisarvioissa 1930-luvulla.
9. K P e n n a n e n : Rautateiden korjaustoiminta viime sodissamme.
10. K H ö g l u n d : Sääpalvelus.
11. SUOMEN Sotatieteellinen Seura.

N:o 40/1982

1. M L a p p a l a i n e n : Seuran uusi kunniajäsen eversti K J Mikola.
2. J S a u k k o n e n : Puolustusministerin tervehdys seuran vuosikokouksessa 5. 4. 1982.
3. J K M i e t t i n e n : Uuden aseteknologian vaikutus sodan kuvaan.
4. M K a u s t o : Lentotiedustelun ja ilmavoimien tulivaikutuksen viimeaikainen kehitys.
5. K S i p i : Ilmatorjuntaohjusten tarve ja käyttö oloissamme.
6. M V i r k k i — E R a j a h a l m e : Uudistuva johtaminen ja viestitoiminta.
7. R A r i m o : Linnoittaminen ja sotatoimet vv 1918—1944.
8. M I s k a n i u s : Taloudelliset edellytykset puolustusvoimien materiaaliselle kehittämiselle 1920- ja 1930-luvuilla.
9. O H e l l m a n : Katsaus peliteorioihin.
10. SUOMEN Sotatieteellinen Seura.

N:o 41/1983

1. V U o t i l a : Seuran uusi kunniajäsen kenraaliluutnantti R Arimo.
2. V T e r v a s m ä k i : Mannerheim rauhantekijäpresidenttinä.
3. I P u u k k a : Yhteiskunnassa tapahtuneiden ja nähtävissä olevien muutosten sekä teknologisten edellytysten haasteet suomalaiselle operaatiotaidolle ja taktiikalle.
4. J H a r j u l a — P O J ä r v e n p ä ä : Ranskan ja Saksan Liittotasavallan turvallisuuspoliittisten suhteiden kehitys: vastakkainasettelusta yhteistyöhön.
5. R A r i m o : Saksalaisten suunnitelmat Itä-Karjalan ja Pietarin suhteen vuonna 1918.
6. M P e l t o n e n : Ilmasota saksalaisia vastaan 1944—1945.
7. Y P o h j a n v i r t a : Järeä rannikkotyöstömme.
8. H N i k u n e n : Suomalainen taistelukonefilosofia.
9. M V u o l e v i : Kuvaustiedustelu ja mahdollisuudet suojautua siltä.
10. J M y y r ä : Elektronista sodankäyntiä Falklandeilla ja Libanonissa vuonna 1982.
11. P K o l e h m a i n e n — T T u o m i : Katsaus puolustusvoimien sähköteknilliseen toimialaan.
12. SUOMEN Sotatieteellinen Seura

N:o 42/1984

1. R J S e t ä l ä : Sotakorkeakoulu. Tehtävät ja tavoitteet.
2. J A a t o l a i n e n : Yleisesikuntaupseerille ja hänen koulutukselleen asetettavat vaatimukset.
3. S A h t o : Valo Nihtilä — Suomalainen yleisesikuntaupseeri.
4. P U u t a n i e m i : Strategian menetelmät ydinaseiden aikakaudella.
5. S T a n s k a n e n ja F-G W e n n s t r ö m : Operaatiotaidon ja taktiikan opetus upseerikoulutuksessa.
6. S L e h t o ja R L a h t i p e r ä : Ilmatorjunta 1980- ja 1990-luvuilla.
7. S R a h k o n e n : Pioneeritoiminta maaston luonteen muuttajana.
8. E R a j a h a l m e ja J M y y r ä : Tilannekuvan ylläpitäminen ja vaatimukset viestijärjestelmälle.
9. L K u p a r i n e n : Huollon tekijöiden huomioonottaminen operaation suunnittelussa.
10. R N o o p i l a : Kranaattien sirpaloitumiselle asetettavat vaatimukset.
11. R H u r m e : Rannikkopuolustuksemme 1980-luvulla.
12. P T u o m i s a l o : Ajatuksia johtajuudesta sota-aluksella.
13. J P y s t y n e n : Ilmasta tapahtuvan elektronisen häirinnän, tulenjohton ja taistelunjohton toteuttaminen.
14. S R ä i s ä n e n : Maanpuolustuskurssit.
15. J T a r k k a : Maanpuolustus ja rauhanliikkeet.
16. S A h t o : Sotakorkeakoulu 1974—1984.
17. SUOMEN Sotatieteellinen Seura.